

Quercus ilex L. subsp. ballota (Desf.) Samp.

Alzina, carrasca, alzina de fulla curta.

DESCRIPCIÓ

La carrasca és un arbre de copa àmplia i arrodonida que aconsegueix 10-15 m d'alçada, amb el tronc curt, dret o un poc tort, i l'escorça esquerpada de color gris fosc gairebé negre. Els branquillons estan coberts d'una esborra blanquinosa. Les fulles són perennes i corretjoses romanen fins a 4 anys a la planta - simples, alternes, amb pecíol de 3-10 mm i forma arrodonida i pilositat en el feix, amb la vora sencera, dentada o serrada. Feix verd fosc i revers més clar, tomentós. Les flors masculines s'agrupen en inflorescències penjants poc o gens piloses de color groc. Floreix a l'abril-maig. Les bellotes tenen forma ovoide i una longitud de 2-3 cm. La cúpula és hemisfèrica i posseeix forma de didal, de color cendra i amb escates planes. Cobreix menys de la meitat del fruit.



ECOLOGIA

L'alzina creix en tota classe de sòls sempre que no siguin salins ni estiguen sotmesos a períodes perllongats d'inundació. Suporta una extraordinària varietat de climes, tot i que arriba al seu òptim en muntanyes i erms amb hiverns plujosos i estius càlids, preferentment sobre els 300 o 400 m d'altitud. Tolera bé la sequera i l'amplitud tèrmica característica dels climes continentals.

DISTRIBUCIÓ

L'espècie habita a tota la regió mediterrània; però, la *subsp. ballota* es distribueix per tota la Península, sobretot per l'interior, mentre que la *subsp. ilex* es distribueix per les zones més properes a la costa cantàbrica i mediterrània (Balears i des de Catalunya fins a Almeria). No obstant això, en les àrees on solapen, s'hibriden, els caràcters diferenciadors es dilueixen.

MÉS INFORMACIÓ

- <http://herbarivirtual.uib.es>
- <https://bdb.gva.es>
- <https://www.arbolapp.es/especies/ficha/quercus-ilex/>

CURIOSITATS

Quercus era el nom romà dels roures en general i de la seua fusta, i per extensió de tots els arbres que produeixen bellota. L'origen del vocable és celta i significa 'arbre bonic'. L'epítet *ilex* era el nom que li donaven també els romans a l'alzina. En el cas de *ballota*, deriva de l'àrab *ballota*, que és el nom de l'alzina i que en castellà assignem al fruit de totes les espècies del gènere.

Quercus ilex L. subsp. ballota (Desf.) Samp.

Encina, carrasca, chaparro.

DESCRIPCIÓN

La carrasca es un árbol de copa amplia y redondeada que alcanza 10-15 m de altura, con el tronco corto, derecho o algo torcido, y la corteza resquebrajada de color gris oscuro casi negro. Las ramillas están cubiertas de una borra blanquecina. Las hojas son perennes y correas, permanecen hasta 4 años en la planta - simples, alternas, con pecíolo de 3-10 mm y forma redondeada y pelosidad en el haz, con el borde entero, dentado o aserrado. Haz verde oscuro y envés más claro, tomentoso. Las flores masculinas se agrupan en inflorescencias colgantes poco o nada pelosos de color amarillo. Florece en Abril-Mayo. Las bellotas poseen forma ovoide y una longitud de 2-3 cm. La cúpula es hemisférica y posee forma de dedal, de color ceniza y con escamas planas. Cubre menos de la mitad del fruto.

ECOLOGÍA

La encina crece en todo tipo de suelos siempre que no sean salinos ni estén sometidos a períodos prolongados de inundación. Soporta una extraordinaria variedad de climas, aunque alcanza su óptimo en montes y parameras con inviernos lluviosos y veranos cálidos, preferentemente sobre los 300 o 400 m de altitud. Tolera bien la sequía y la amplitud térmica característica de los climas continentales.

DISTRIBUCIÓN

La especie habita en toda la región mediterránea; sin embargo, la *subsp. ballota* se distribuye por toda la Península, sobre todo por el interior, mientras que la *subsp. ilex* se distribuye por las zonas más cercanas a la costa cantábrica y mediterránea (Baleares y desde Cataluña hasta Almería). No obstante, en las áreas donde solapan, se hibridan, y los caracteres diferenciadores se diluyen.

MÁS INFORMACIÓN

- <http://herbarivirtual.uib.es>
- <https://bdb.gva.es>
- <https://www.arbolapp.es/especies/ficha/quercus-ilex/>



CURIOSIDADES

Quercus era el nombre romano de los robles en general y de su madera, y por extensión de todos los árboles que producen bellota. El origen del vocablo es celta y significa 'árbol hermoso'. El epíteto ilex era el nombre que le daban también los romanos a la encina. En el caso de ballota, deriva del árabe ballota, que es el nombre de la encina y que en castellano asignamos al fruto de todas las especies del género.